

Dikterne bør trekke seg unna, publikum får komme til dem

Gunnar Ekelöf,
fotografert av Dagbladet på sitt
hotellværelse på Continental.

— Jeg var og besøkte Tage Aurell borte i Värmland, og så slo det meg at det var så kort vei til Oslo at jeg ikke godt stakk bortom en tur, sier Gunnar Ekelöf, en av de originalestes og interessanteste svenske lyrikerne og en fin kunst- og litteraturkritiker i Bonniers Litterära Magasin. — Som for 17 år siden, sist jeg var her, har jeg truffet «Søren», og han viste meg Rådhuset i dag. Det er en merkelig blanding av norsk bondekultur og moderne arkitektur. Forbløffende, og riktig! Mest beundret jeg Olav Storstein, det var praktfult.

Gunnar Ekelöf har gitt ut 6 dikt-samlinger. Symbolistisk lyrikk, påvirket av fransk surrealisme men etter hvert stadig mer personlig preget. Han kommer med en ny og sjuende nå i år, forteller han, en samling som simpelthen heter «Fyra dikter»; et av de fire er på 50—60 boksider.

— Innholdet skifter ikke i mine dikt, men teknikken gjør det, sier han. Jeg forsøker meg i en mu-

Sier Gunnar Ekelöf, som i
ny diktsamling skaper
musikalsk kontrapunkt

Tror på barnslighet i en
kynisk verden og holder
på verdensborger
Garry Davis

sikalsk stil, og jeg tror det denne gang har lykkes med å skape et stykke kontrapunkt — et samspill og en spenning mellom grupper som er plassert avvekslende til venstre og til høyre på siden. Renedrømmelementer inngår i dikten. Jeg har det med det, jeg drømmer ikke bare bilder, men ord, og skriver ned når jeg våkner. Surrealisme, sier De? Jo, for så vidt, men jeg er en motstander av André Bretons dogmatiske surrealisme.

Gunnar Ekelöf er siden sitt mangeårige Paris-opphold i 20-årene så fortrolig med fransk diktning og fransk språk at han er nødt til å bo i Sverige for å kunne skrive rent svensk og ikke fransk, sier han. Med oss snakker han skandinavisk, som han også lærte i Paris: — Jeg er hva man kan kalle en dårlig lingvistisk begavelse, jeg saper etter.

— De skriver musikk. De er ikke moralist?

— Feilslutning, protesterer Ekelöf energisk. Moralen er diktnings viktigste kilde og hensikt; om man så morer seg med å være artist, er det en sak for seg. Men jeg tror ikke på Overlands tese om hva skal jeg si, sosial salmediktning. Jeg tror det er nødvendig akkurat nå at dikterne og kunstnerne trekker seg unna. Dikterne skal ikke komme til publikum, publikum får komme til dikterne. Det lar seg ikke gjøre å lage noe i dette ståket omkring oss.

— Redd for å bli oppslukt av Leviathans kjever?

— Nei, det er protest mot Leviathan!

Gunnar Ekelöf har trukket seg unna rent fysisk også. Kan man si: Han er vokst opp i Stockholm, men han synes byen er blitt frastøtende hard, «knuffig», sentralisert, og nå bor han ute på landet, sor for Söderläje. Med sin familie og «noen katter», har matlagning som hobby, skriver dikt og mener om fyrtiotalismen at den er lyrikkens hot-jazz, en mote som river Sveriges ungdom med seg fra Ystad til Haparanda.

Men det er en ting han vil være med og slåss for, og det er «Be vegelsen for Verdens forente stater» — den som Oslo natt opp er blitt minnet om da «Abbée Pierre» kom hit for å treffe stortingsmenn og den norske formannen, Harry Byring. Fra Gunnar Ekelöfs koffert flyter det ut avisutklipp på bordet i hotellværelset, det er franske avisers omtale av verdensborgeren Garry Davis og referat av abbée Pierres tale på Velodromen i Paris.

— Det er etter hvert mange forfattere som har kommet til å sympatisere med bevegelsen, sier Gunnar Ekelöf: André Gide og Camus, William Faulkner og Richard Wright. Jeg tror ikke på organisasjoner, jeg tror ikke på FN. Dette er et temperamentutbrudd i folkene, en partisanbevegelse. Kanskje det er naïvt — men i en kynisk verden er det den eneste muligheten å være litt barnslig!

